

потребують законодавчого врегулювання з метою захисту учасників відносин виведення цієї послуги із переліку «ризикованих». Створення онлайн сервісу з надання таких послуг було б досить доречним тому, що має великі перспективи. Надання юридичних послуг через мережу Інтернет є досить зручним як для послугоотримувача так і для виконавця послуги, тому визнання таких специфічних відносин на законодавчому рівні підвищило б рівень захищеності прав та інтересів контрагентів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. IT-право: поняття та сутність: монографія / За ред. О.І. Харитоновой, Є.О. Харитонova. – Одеса : Фенікс, 2017. – 316 с.
2. Ильина Т.И. Обязательства по оказанию правовых услуг в Российской Федерации :автореф. дисс. ... канд. юрид.наук : спец 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» /Т.И. Ильина. – М., 2007. – 22 с.

Нековаль Єгор Ігорович,

*студент 3-го курсу факультету прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Деревнін В. С.*

БЕЗГОТІВКОВІ ГРОШІ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

В теорії цивільного права ведеться давня дискусія щодо правової природи безготівкових грошей, і до цього часу вчені не дійшли однозначної думки. Існують дві протилежні точки зору. Одна полягає в тому, що це не що інше, як право вимоги, адресоване до банку. Представники іншої обґрунтовують існування речового права власності на безготівкові грошові кошти, що належить клієнту (особі, на ім'я якої відкрито рахунок).

Законодавство України не дає прямого легального визначення безготівкових грошей. Воно розкривається фінансистами та економістами, які найчастіше розуміють під ними фінанси, розташовані на банківських рахунках, закріплених за фізичними або юридичними особами. Це гроші, які банківська система переводить з готівкових у безготівкові або навпаки.

Наведені поняття хоч і формують лише загальне уявлення про безготівкові гроші, але дозволяють виокремити їх певні ознаки. По-перше, поруч з готівкою, це один із видів грошей (фінансів). По-друге, вони здатні вільно трансформуватися у готівкові гроші і навпаки. По-третє, вказана трансформація

відбувається лише за допомогою банківської системи. По-четверте, безготівкові гроші розташовуються, закріплюються на банківських рахунках, відкритих на ім'я фізичних або юридичних осіб.

На підставі аналізу законодавства України можна дійти висновку, що поняття безготівкових грошей розкривається через поняття грошей, а останнє – через поняття «кошти». Під останнім, відповідно до абз. 25 ч. 5 ст. 2 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [1, с. 30], необхідно розуміти гроші у національній або іноземній валюті чи їх еквівалент. Отже, кошти – це або гроші, або еквівалент грошей. Наведене дозволяє сформулювати поняття грошових коштів, яке часто використовується законодавцем і є родовим по відношенню до безготівкових грошових коштів. Так, якщо кошти – це або гроші, або еквівалент грошей (не гроші), то справедливим є твердження, що грошові кошти – це лише гроші, а еквівалент грошей необхідно розуміти, як еквівалентно-грошові кошти. Підтвердження зробленого висновку знаходимо й у ст. 192, ст. 1046 ЦК України, де терміни «гроші» та «грошові кошти» використані як тотожні.

Зважаючи на те, що кошти, відповідно до ст. 3 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [2, с. 137], можуть існувати або у готівковій, або у безготівковій формах, то і грошовим коштам (грошам) ці форми характерні. Причому безготівкові гроші, відповідно до наведеної норми, існують у вигляді записів на рахунках у банківських установах.

Таким чином, безготівкові – це гроші (грошові кошти), які існують у вигляді записів на рахунках у банках. Наведене поняття дозволяє визначити їх місце в системі об'єктів цивільного права. Вони, разом із готівковими грошима, які існують у вигляді банкнот і монет, входять до такого родового поняття, як грошові кошти (гроші).

Дослідження змісту ст. 3 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» дає можливість дійти висновку, що вирази «готівкова форма» та «безготівкова форма» використані у ній законодавцем для позначення двох альтернативних форм існування грошей. Принаймні, на це вказує розділовий сполучник «або», який поєднує такі два однорідні члени речення, як «готівковій» і «безготівковій».

Застосовуючи до понять «готівкові гроші» та «безготівкові гроші» правила дихотомії, доходимо висновку, що якщо готівкові гроші традиційно визнаються речами [4, с. 290], то безготівкові гроші – це не речі.

При передачі речей, визначених родовими ознаками, до яких зазвичай належать готівкові гроші, до набувача переходить і право власності на них. Такий підхід є не тільки загальновизнаним у теорії цивільного права, а й

відображений у чинному законодавстві України. Так, у ст. 1046 ЦК України вирази «передає у власність другій стороні», «повернути ... таку ж суму грошових коштів», вказують на перехід до набувача права власності на передані йому готівкові гроші. Подібний підхід міститься і в ч. 1 ст. 1057, ст. 1058 ЦК України та відображений у судовій практиці [3].

Отже, при передачі банку готівкових грошей до нього переходить і право власності на ці речі.

Виникнення в отримувача готівкових грошей права власності на них одночасно припиняє таке право у особи, яка їх передала.

Зважаючи на те, що банківський рахунок – це метод (інструмент) обліку, спосіб контролю, бухгалтерський документ, то записи на таких рахунках є фіксацією зміни правових вимог (активу) та відповідних їм обов'язків (пасиву) у відносинах між банком і клієнтом. Власне кажучи, правові вимоги клієнта та кореспондуючі правам обов'язки банку і є безготівковими грошима, які фіксуються, обліковуються у вигляді записів на рахунках у банках. А точніше, фіксується вартість таких вимог клієнта і обов'язків банку.

Зроблений висновок відповідає результатам тлумачення терміну «безготівкові гроші». Зокрема, ним позначаються об'єкти цивільних прав, які, поруч з готівкою, є одним із видів грошей. Вони здатні вільно трансформуватися у готівкові гроші і навпаки. Така трансформація відбувається за допомогою банківської системи, а тому банки її закріплюють, фіксують шляхом записів на банківських рахунках, відкритих на ім'я клієнтів. Безготівкові гроші не є речами, на відміну від готівкових, які визнаються речами.

Таким чином, безготівкові гроші (грошові кошти) – це правові вимоги клієнта та кореспондуючі правам обов'язки банку, які фіксуються та обліковуються шляхом записів на рахунках у банках.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про банки і банківську діяльність: закон України. Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
2. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: закон України. Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 29. – Ст. 137.
3. Постанова Судових палат у цивільних та господарських справах Верховного Суду України від 06.04.2016 // Верховний Суд України: офіц. веб-сайт. URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/395E8278AA315356C2257F8F00431B6B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/395E8278AA315356C2257F8F00431B6B).

4. Харьковская цивилистическая школа: объекты гражданских прав: монографія / И. В. Спасибо-Фатеева, В. И. Крат, О. П. Печеный и др.; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. – Харьков: Право, 2015. – 720 с.

*Паламарчук Олексій Олександрович,
студент 3-го курсу юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б.В.*

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

На сьогодні спорт є важливим елементом в соціально-економічному житті держави і окремого громадянина, є одним з важливих інструментів по розвитку міжнародних відносин.

Значення спорту для будь-якого суспільства неможливо переоцінити, особливо для зростаючого суспільства, для зміцнення держави. Без масового розвитку спорту в нашій країні неможливе формування здорового способу життя, рішення демографічних проблем, збільшення досягнень і авторитету країни у великому спорті на міжнародній спортивній арені.

Основою модернізації сучасної системи фізичної культури і спорту, розвитку масового і великого спорту в Україні являється вдосконалення системи норм, тобто нормативно-правової бази, що регулює цю сферу громадських стосунків.

Спорт за останнє десятиліття в Україні став ще популярнішим. Зростання професіоналізму як на спортивній арені, так і за її межами, широке висвітлення ЗМІ, дорожчання прав на трансляцію спортивних матчів, спонсорство й інвестиційна діяльність, зростання ринку спортивних ставок практично по всьому світу, розвиток рекламної складової спортивного маркетингу, і багато що інше зробили із спорту індустрію з багатомільярдними оборотами [4].

Розвиток спортивної індустрії, так само зв'язує з собою і виникнення ряду проблем: вживання допінга, у тому числі і з фатальним результатом, корупція у сфері спорту, насильство, проблеми безпеки (сутички уболівальників, будівництво безпечних спортивних споруд), недотримання сторонами конфліктів принципу олімпійського перемир'я, порушення принципу «Fair play», і багато що інше, рішення цих проблем неможливе без нормативно правовий бази, визначає ефективний механізм вирішення вище перерахованих